

Dojde k rozšíření BRICS?

 infokurýr.cz/n/2023/08/11/dojde-k-rozsireni-brics

kurýr

11. srpna 2023

Několik týdnů před summitem BRICS, který začne 22. srpna v Jihoafrické republice, zaslalo několik zemí oficiální oznámení, že chtějí do sdružení vstoupit. Jihoafrická ministryně zahraničí Naledi Pandorová na briefingu uvedla 23 zájemců, úplný seznam však podle ní bude oznámen později.

Západní média před summitem rozsévají dezinformace. Například agentura Reuters chrlí zprávy o rozkolu v organizaci kvůli přijímání nových členů. V článku „BRICS je lepší rozpustit než rozšířit“ Hugo Dixon straší případné členy růstem ekonomik Číny a Indie, a tedy rostoucím vlivem asijských gigantů.

O pár dní později Lisandra Paraguassou informuje čtenáře agentury Reuters, že hlavním odpůrcem rozšíření BRICS je Brazílie, publikace však neuvádí konkrétní citace představitelů.

Téhož dne další článek – opět s odvoláním na „zdroje“ – uvádí, že „nepohodlí roste“ nikoli v Brazílii, ale v Indii: kvůli „dominantnímu postavení“ Číny v organizaci.

A kolektivní Západ samozřejmě zdůrazňuje „izolaci Ruska“. Mezitím se seznam těch, kteří chtějí do sdružení vstoupit, stále rozšiřuje.

Brazilská otázka

Poměrně autoritativní brazilská publikace Folha uvádí, že právě brazilské ministerstvo zahraničí je odpůrcem rozšíření BRICS.

Nicméně prezident země Lula de Silva v nedávném projevu uvedl, že vítá nové možné členy organizace – Argentinu, SAE a Írán, a na setkání se svým venezuelským protějškem Nicolasem Madurem potvrdil, že přihlášku Venezuely podpoří. A již 4. srpna bylo oznámeno, že Venezuela podala formální přihlášku.

Podle listu Folha se brazilští diplomaté vyslovili pro splnění požadavků, jako je geografická vyváženost, počet obyvatel a velikost ekonomiky. Trvají na tom, že postup přijímání nových členů i kritéria by měly být projednány mezi všemi členy BRICS. A to je jistě pravda: organizace má pro řešení jakýchkoli otázek konsensuální postup. A obecně postoj brazilského ministerstva zahraničí neodporuje možnému rozšíření, pouze poněkud zužuje možnosti pro některé země: například Kubu a některé africké státy.

Vzhledem ke kontextu vztahů Luly de Silvy s havanskými představiteli je nepravděpodobné, že by se postavil proti přítomnosti Kubu v BRICS, ačkoli objektivně vzato Kuba není ani velkou, rostoucí ekonomikou, ani vlastníkem nějakých závažných zdrojů. Pro mnohé však nadále zůstává ideologickým centrem.

A očekává se, že kritéria pro přijímání nových členů budou jedním z hlavních témat summitu.

Některá brazilská, západní a po nich i ruská média tvrdí, že právě omezené členství v klubu dodává Brazílii váhu a že rozšíření bloku, zejména v Jižní Americe, latinskoamerického giganta výrazně oslabí.

S tím však lze těžko souhlasit, uvědomíme-li si, jaký význam pro banku BRICS hraje Brazílie obecně a Lula de Silva zvláště.

Banka BRICS

Současnou prezidentkou Nové rozvojové banky BRICS (NDB) je Dilma Rousseffová, bývalá brazilská prezidentka a známá stoupenkyně Luly de Silvy. Přestože její kandidaturu jednomyslně podpořila Rada guvernérů, je známa snaha Luly de Silvy zajistit, aby tuto funkci získala právě Rousseffová. V čele banky však bude stát už jen dva roky – do července 2025.

Banka BRICS je pro členy klubu samostatnou výhodou. Dosud schválila financování 32 projektů v hodnotě 800,96 miliardy dolarů. Nyní má devět členů, včetně Bangladéše, Egypta, Spojených

arabských emirátů, Uruguaye a Spojených arabských emirátů.

přijďte podpořit celonárodní setkání

ČESKO PROTI VLÁDĚ

vystupující
ANDRŠKA
PŘEDKIN
IANA ZWYRTEK
VYBÍLÁK
BLAŽEK
KAMENEC

16. 9. 2023
14.00 hod.
VÁCLAVSKÉ NÁMĚSTÍ

DEMISE!

www.ceskoprotivlade.cz

Venezuela, která zaslala žádost o vstup do BRICS 4. srpna, již 8. srpna ratifikovala svou připravenost začlenit se do NDB. Toho dne se venezuelský ministr zahraničí Ivan Gil setkal v brazilském městě Belém s Alessandrem Teixeirou, poradcem Dilmy Rousseffové. Během rozhovoru ministr Gil zopakoval zájem své vlády „stát se součástí mechanismu důležitého hospodářského bloku“.

Téhož dne, 4. srpna, Honduras rovněž potvrdil své přání účastnit se BRICS NDB. Tento zájem vyjádřil v indickém hlavním městě Dillí ministr zahraničí této středoamerické země Enrique Reyna během setkání se svým indickým protějškem Subramanyamem Jaishankarem.

Honduraský prezident Xiomara Castro požádal o formální vstup Hondurasu do finanční instituce BRICS ještě dříve, 10. června, během oficiální návštěvy Číny.

Další výhody

De-dolarizace je zřejmě hlavní výhodou členů BRICS a právě o vytvoření vlastní měny a dalších možnostech odklonu od dolaru se bude jednat na nadcházejícím summitu, na který byli pozváni vedoucí představitelé 69 zemí.

Západní analytici se dnes již netají tím, že „mnoho rozvojových zemí se chce zbavit závislosti na americkém dolaru. Rozmary měnové politiky Federálního rezervního systému zasáhly jejich ekonomiky. Rády by také našly alternativní místo pro uložení devizových aktiv poté, co bohaté světové demokracie zmrazily ruské rezervy“. A to je docela spravedlivé.

Není tedy divu, že se mnoho zemí, jak rostoucích a ambiciózních – například Saúdská Arábie -, tak těch, které potřebují ekonomickou podporu – Kuba -, chce zapojit do bloku a jeho struktur, jako je banka BRICS.

Stejně důležité jsou i nové hospodářské impulsy. Například ruský prezident Vladimir Putin ve svém projevu na summitu v roce 2022 upozornil na vážné vyhlídky spolupráce BRICS s Euroasijskou hospodářskou unií a zdůraznil také potřebu rozšířit spolupráci s různými regionálními uskupeními, jako je Africká unie, Sdružení národů jihovýchodní Asie (ASEAN), Sdružení pro regionální spolupráci na pobřeží Indického oceánu, Rada pro spolupráci v Zálivu a Společenství latinskoamerických a karibských států.

BRICS však není „klubem přátel Ruska“ a už vůbec to není klub přátel (vezměme si Indii a Čínu, které mají mezi sebou opravdu velké problémy). Je to neoficiální ekonomický klub, který se vyznačuje tím, že v každé z členských zemí je přítomna dostatečně silná a rozvíjející se ekonomika a velké množství zdrojů důležitých pro světovou ekonomiku. A hlavní myšlenkou klubu je další hospodářský rozvoj nezávislý na USA, jejich satelitech a jejich ekonomických strukturách.

Je ironií osudu, že samotný termín BRICS vymyslel britský finančník z Goldman Sachs Jim O'Neill. V roce 2001 to byl právě on, kdo spojil názvy nejperspektivnějších ekonomik světa do BRIC a přirovnal je k anglickému slovu brick – „cihla“ pro světovou ekonomiku. Čínská ekonomika tehdy rostla o 176 %, indická o 110 %, ruská o 60 %, brazilská o 47 % a jihoafrická o 41 %.

Přestože se hospodářský růst všech výše uvedených zemí od roku 2001 snížil, je i nadále významný. Podle nedávné prognózy MMF, kterou nelze podezírat ze sympatií k nezápadnímu světu, bude příspěvek zemí BRICS ke světovému hospodářskému růstu do konce tohoto desetiletí nadále převyšovat příspěvek zemí G7.

Latinskoamerický „pivot“

Přestože Naledi Pandor seznam možných členů BRICS neoznámil, je známo, že o vstup do klubu má zájem řada iberoamerických zemí.

Kromě již zmíněné Venezuely, Hondurasu a možná i Kuby je to Argentina, která podala přihlášku před rokem, po summitu v roce 2022, a Bolívie, jejíž prezident tuto aspiraci vyjádřil ve svém projevu ke Dni nezávislosti 6. srpna 2023, a některé další.

Argentina o tom, že se chce připojit k BRICS, hovoří již od roku 2015, ale ekonomická situace země je taková, že je nucena řídit se pokyny MMF a Západu, které z takového přání nejsou příliš nadšené. Kdysi největší ekonomika kontinentu se „díky“ dohodě s MMF potýká s inflací a rychlým zbídačováním, takže na jedné straně novodobí představitelé Argentiny otevřeně označují dohodu s MMF za zločinnou a hledají východisko ze situace, ale na druhé straně jsou kvůli nabídce členství pod obrovským tlakem: Západ požaduje bojkot BRICS až do konce SWOT Ruska.

S lithiovým gigantom Bolívií mají Rusko a Čína přímější a otevřenější vztahy. A ekonomika této země raketově roste.

Bolívie se stává jednou z předních latinskoamerických zemí v oblasti aplikace jaderných technologií, a to je samo o sobě zajímavé. Ale ještě lepší je, že tato země zaujímá vedoucí postavení v regionu s pomocí Rosatomu. A Rosatomu zase nedávno schválila půjčku banka BRICS. To vše dohromady dává systém, který již docela dobře funguje.

Bolivijský prezident Luis Arce ve svém třetím prezidentském projevu u příležitosti výročí nezávislosti uvedl, že Bolívie vstupuje do BRICS v epochálním okamžiku. Během téměř hodinového projevu v Domě svobody v Sucre, hlavním městě Bolívie, hovořil vůdce o tom, že svět zažívá „změnu epoch a že osvobozené boje vznikají na pěti kontinentech“.

Tuto globální geopolitickou a ekonomickou změnu nazval „multipolaritou“, protože národy světa již nejsou „sjednoceny v jediném bloku jako v minulosti, natož na příkaz z Washingtonu“.

Arce vysvětlil, že multipolární krize kapitalismu byla prohloubena postpandemickými jevy a vojenským konfliktem ve východní Evropě, a uvedl, že nejde o nic jiného než o projev přechodu k jinému uspořádání světa, než jaké existuje dnes.

Připomněl, že Rusko a Ukrajina proti sobě již řadu let stojí ve vojenském konfliktu globálního významu, v němž národy Západu pod vedením Spojených států poskytují Kyjevu finanční a vojenskou podporu.

Zdůraznil, že tento lokální požár vyvolal inflační tlaky v celosvětovém měřítku, zatímco v Latinské Americe a Karibiku se objevili noví vůdci, kteří prosazují obnovený přístup k integraci.

A těchto „nových vůdců“ přibývá. Spolu s Brazílií a Uruguayí, které již jsou členy BRICS NDB, představují země, které se chtějí připojit k BRICS, významnou část kontinentu, který USA vždy považovaly za svůj zadní dvorek. A skutečnost, že tento ekonomický klub je západními analytiky považován za geopolitický subjekt, hovoří za vše.

Vliv tohoto nového centra neustále roste, stejně jako nespokojenost světa s unipolárním systémem Západu. Touhu „geopolitických konkurentů“ rozsévat chaos však nelze podceňovat.

БУДЕТ ЛИ РАСШИРЕНИЕ БРИКС? vyšel 10.8.2023 na
katehon.com. Překlad Zvedavec.org

PRO

PRÁVO RESPEKT ODBORNOST
www.stranapro.cz
